

TESTVÉRMŰZSÁK

vetélkedő
Tüskés Tibor író emlékére

2. korcsoport (6–7–8. évf.)

ÍRÁSBELI ELŐDÖNTŐ

Csapatnév: .....

Csapattagok: 1. ....

2. ....

3. ....

(2011. 02. 28.)

Janus Pannonius Gimnázium

KEDVES VERSENYZŐK!

Gratulálunk eddigi teljesítményetekhez, szeretettel üdvözlünk Benneteket a legjobbak között!

Az írásbeli döntő feladatlapjának kitöltésére **90 perc** áll rendelkezésetekre. Az egyes feladatok megoldására **javasolt időt** tájékoztató céllal tüntettük fel – azok összértéke nem egyezik meg a rendelkezésre álló idővel. Mindenképpen azt javasoljuk, hogy a munkát egymás között osszátok fel.

Segítségképpen minden feladat után feltüntettük a **forrást**.

Jó munkát és eredményes versenyzést kívánunk!

A szervezők

1. Döntsétek el Tüskés Tibor: „A pécsi irodalom kistükre” című könyve alapján, hogy az alábbi állítások igazak (I) vagy hamisak (H)!

(10 pont)

1. Janus Pannonius az első költőnk, aki a magyar nyelven írt költeményeiben megjelenítette a dunántúli tájat.	
2. A pécsi székesegyházban 1588-ban lezajlott hitvita, a pécsi disputa Válaszúti György unitárius pap és Skaricza Máté református prédikátor között zajlott le.	
3. Klimó György, a nagy műveltségű főpap 1774-ben könyvtárat alapított Pécssett.	
4. Kóczián Sándor, akit „Pécs Petőfije”-nek tartottak, hosszú élete során számos kötetével gazdagította Pécs irodalmi életét.	
5. Jókai Mór 1893-ban díszpolgára lett Pécs városának.	
6. Vikár Béla, a Kalevala fordítója a pécsi ciszterciek gimnáziumában végezte tanulmányait.	
7. Babits Mihály Pécssett töltötte gyermekkorát, csak iskoláit végezte Szekszárdon.	
8. Várkonyi Nándor volt a szerkesztője a Sorsunk című pécsi irodalmi lapnak.	
9. Kodolányi János író Pécssett született 1899-ben.	
10. 1934-ben Pécssett jelent meg Weöres Sándor első verseskötete a Hideg van, amelyet saját költségén adott ki, s a nyomdásznál „egy kövér disznóval egyenlítette ki a számlát”.	

(Tüskés Tibor: A pécsi irodalom kistükre)

2. Tüskés Tibor itt (verseny helyszínén) megtalálható művei közül válasszatok ki hármat, amelyek helytörténeti jellegűek! Írjátok le a címüket!

(6 pont)

- .....
- .....
- .....

3. Kedvenc ifjúsági regényeteket megfilmesítik. Készítsetek a filmhez moziplakátot! Használjátok a kapott nyersanyagokat!

(10 pont)

4. Rakjátok össze a borítékban található képet, és ragasszátok fel a papírra!
Kinek az önarcképét láthatjuk? Mi az alkotás műfaja?

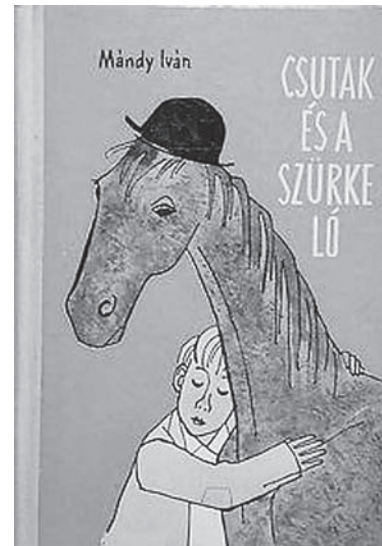
(3 pont)

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

5. Hogy hívják azt az illusztrátort, aki 1926 és 1938 között Pécsen élt? Néhány munkája bizonyára segít a feladat megoldásában.

(2 pont)

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

6. Művész szülő művész gyermeke. Folytassátok!

(5 pont)

1. Arany János.....

2. Móricz Zsigmond....

3. Karinthy Frigyes....

4. Áprily Lajos.....

5. Benedek Elek....

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)
(Új magyar irodalmi lexikon)

7. Melyik az a mű, amelyen Gyagilev, Sztravinszkij és Picasso együtt dolgoztak?

Ki, milyen módon vett részt a munkában?

(4 pont)

A mű címe:

Gyagilev –

Sztravinszkij –

Picasso –

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

8. Összekuszálódott egy Tüskés Tibor által nagyra becsült egyéniség életrajza. Ki ő? Rakjátok sorrendbe az életrajz elemeit!

(11 pont)

Ki ő? .....

- a. Elzászi protestáns lelkész családba születik.
- b. Érettségi után a strasbourgi egyetemen teológiai, filozófiai és zeneelméleti tanulmányokat folytat.
- c. Az első világháborúban feleségével internálótáborba kerül.
- d. Hetvenhét évesen Nobel-békedíjat kap.
- e. A templomi orgonistát helyettesíti az istentiszteleten.
- f. Párizsban tökéletesíti orgonajátékát.
- g. Külön engedéllyel egyetemén az orvosi karra is beiratkozik.
- h. Kilencven éves korában hal meg Lambarénében.
- i. Rendszeres hangversenykörutakon teremti elő a pénzt a kórházfejlesztésre.
- j. Életéből mintegy harminc évet tölt gyógyítással Afrikában.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

9. Tüskés Tibor életrajzából fontos adatok „elvesztek”. Egészítsétek ki a szöveget a hiányzó adatokkal!

(10 pont)

Tüskés Tibor 1930. június 30-án született .

Tanulmányait kezdi meg, majd Budapesten az Karán szerez magyar-történelem szakos tanári diplomát.

20 évig tanít a , közben 1959-64-ig a című irodalmi folyóirat főszerkesztője.

a Pannónia Könyvek sorozatszerkesztője, majd 1991-ben a Pro Pannonia Kiadói Alapítvány egyik alapítója.

Két könyvtárban is dolgozott tudományos munkatársként:

1973–77:

1977–91:

1993-tól ismét főszerkesztőként tevékenykedett a című folyóiratnál.

Munkássága erősen kötődik Pécshez és a dunántúli régióhoz.

1970-ben két könyve is megjelent:

A Baranyai útirajzok alcímmel megjelenő „Nyár, erdő, kakukk” látott napvilágot.

A Testvérműzsák című alkotásában a művészetek elkülönülésének és társulásának lehetünk tanúi. jelent meg.

2000-ben vehettük kézbe kortársait bemutató élvezetes munkáját

címmel.

Gazdag életpályája zárult le.

Tevékenységét számos díjjal jutalmazták:

1976

Rippl-Rónai-díj

Janus Pannonius-díj

1994

1998

Baranya Megye Díszpolgára

(Pécs lexikon, Ki kicsoda Pécsen 2005-ben, Tüskés Tibor irodalmi munkássága)

10. „A vígjáték feladata, hogy bemutassa az örök emberi hibákat s különösen korunk hibáit;” (Testvérmúzsák 69. o.)

Milyen emberi hibákat javasolnátok kipellengérezésre Moliere-nek, ha ma betoppanna hozzátok? Írjatok fogalmazást 10-15 mondatban!

(10 pont)

11. „A pécsi irodalom kistükre” című művében Tüskés Tibor külön fejezetet szentel a következő irodalmi nagyságoknak. Kik ők?

(6 pont)

1. „A téli és a tavaszi hónapokat szívesen tölti az itáliai tájra emlékeztető Mecesek tövében. Római útjáról gazdag könyvzsákmánnyal tér vissza... Csillagvizsgálót akar Pécssett létesíteni... Okkal helyteleníti Mátyás nyugat felé kacsintó külpolitikáját..”

2. „1945-46-ban többször tölt rövidebb-hosszabb időt Pécssett. Itt írja Vízöntő című regényének némely fejezetét... Egymás után születnek biblikus témájú regényei s közben – 1949-ben – a Boldog békeidő című társadalmi körképe.”

3. „...Szombathelyen született, elemi iskoláit Pápán és Csöngén, középiskoláit Szombathelyen, Győrött és Sopronban végezte -1933 nyarán Pécsre jött, és beiratkozott az egyetemre. Az akkor húsz éves fiatalember költeményeit már a Nyugat közölte...”

(Tüskés Tibor: A pécsi irodalom kistükre)

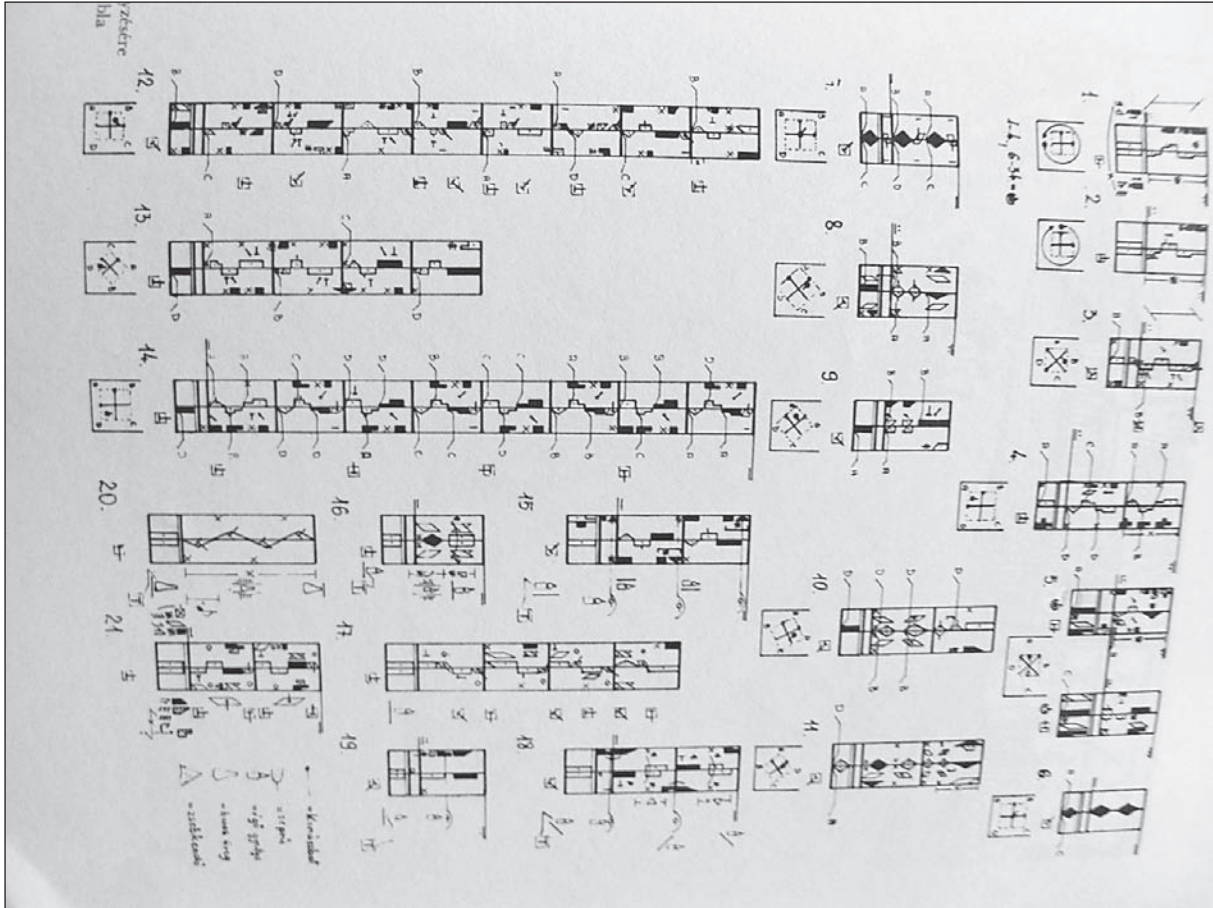
12. Tegyetek + jelet azok neve mögé, akik kortársai voltak Tüskés Tibornak!
(4 pont)

Arany János	
Petőfi Sándor	
Csokonai Vitéz Mihály	
Csukás István	
Kosztolányi Dezső	
Lázár Ervin	
Molnár Ferenc	
Gárdonyi Géza	
Weöres Sándor	
Janus Pannonius	
Balassi Bálint	
Böszörményi Gyula	

(Magyar nagylexikon, Magyar életrajzi lexikon, Új magyar irodalmi lexikon)

13. Mit láttok a képen?

(2 pont)

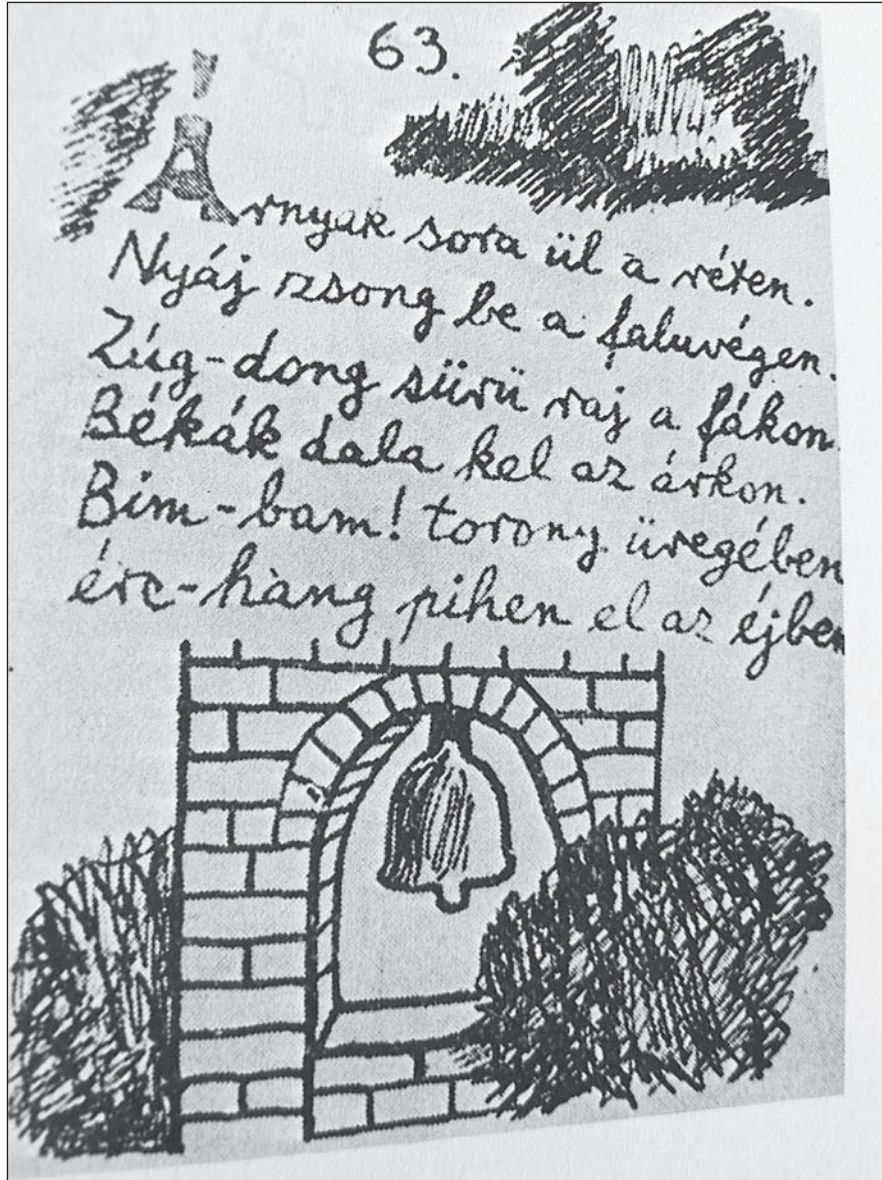
.....
.....

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

14. Kinek a versére és illusztrációjára ismertek a képen?

(2 pont)

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

15. Párosító játék következik Tüskés Tibor Testvérműzsák című könyve alapján. A harmadik oszlopban indokoljátok a választásotokat!

(10 pont)

	Keressétek a párját!	Indoklás
UNESCO-székház (Párizs)		
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz		
Sebők deák		
Jean-Baptiste Poquelin		
csárdás		
Goethe		
Nagybánya		
Kemény család		
Weöres Sándor		
Pécsi Bóbita –Kós Lajos		

Vitéz László

Schiller

Ferenczy Károly

Molière

Muszorgszkij – Emerson: Egy kiállítás képei

Tinódi Lantos Sebestyén

Magyar etűdök

Kodály Zoltán

Lavotta, Csermák, Bihari

a pécsi születésű Breuer Marcell

(Tüskés Tibor: Testvérműzsák)

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–8. évf.) Írásbeli elődöntő

Pontszámok:

	Elérhető	Elért
Előzetes feladat	5 pont	
1.	10 pont	
2.	6 pont	
3.	10 pont	
4.	3 pont	
5.	2 pont	
6.	5 pont	
7.	4 pont	
8.	11 pont	
9.	10 pont	
10.	10 pont	
11.	6 pont	
12.	4 pont	
13.	2 pont	
14.	2 pont	
15.	10 pont	
Összesen:	100 pont	